

besluit. Schriftelijke reacties van leden, alsmede suggesties om de problemen rond de NMV-bibliotheek op een andere manier op te lossen, die voor 1 november aan de voorzitter (email: vermeulen@nhn.leidenuniv.nl) gestuurd zijn, zullen op de Algemene Ledenvergadering ter tafel komen. Voor het uitbrengen van een voorkeurs- of tegenstem t.a.v. een besluit tot opheffing van de NMV-bibliotheek, indien men verhinderd is de vergadering bij te wonen, moet een gedateerde en ondertekende machtiging worden afgegeven aan een ander stemgerechtigd lid die wel aanwezig is.

Vrijwilligers gezocht

De verzending van de NMV-periodieken wordt op het ogenblik verzorgd door Rob Moolenbeek, met de hulp van Herman Roode en andere vrijwilligers. Aan deze situatie komt een einde als het Zoölogisch Museum Amsterdam opgaat in het nieuwe NCB-Naturalis in Leiden. Dit gebeurt naar verwachting begin 2011. Wij zoeken daarom VRIJWILLIGERS die bijvoorbeeld elk een deel van deze belangrijke taak op zich kunnen nemen.

Deze houdt in de ontvangst van het pakket publicaties en enveloppen van de drukker, en de ontvangst van stickervellen met de adressen. Vervolgens het vullen en sluiten van de enveloppen en deze bundelen in partijen waarna ze bij de post moeten worden bezorgd die daarvoor de rekening naar de penningmeester stuurt.

Indien zich geen vrijwilligers aanmelden zullen wij de taak moeten uitbesteden. Dat kost geld. De verzending van Spirula wordt door de desbetreffende drukker begroot op € 1.600,- per jaar. De drukker van Basteria kan de verzending niet zelf verzorgen en heeft een offerte aanvraag lopen bij Euro Mail. De drukker van Vita Malacologica berekent ca € 300,-. Deze kosten zijn exclusief de portokosten.

Voordat de penningmeester met het voorstel van alweer een contributieverhoging moet komen, doet het bestuur hierbij aan de leden een dringende oproep. Daarom: MELDT U ZICH VOORAL AAN!

Het bestuur

Een nieuw project: een Ecologische atlas van de mariene schelpdieren van Nederland

Sylvia van Leeuwen, Rykel de Bruyne en Adriaan Gmelig Meijling

Over het project

Onder het zee-oppervlak gaat een grote variatie aan leefgebieden schuil, waarin elke diersoort zijn specifieke plek heeft. Dat geldt niet alleen voor tropische koraalriffen maar ook voor onze 'eigen' zoute en brakke wateren: de Noordzee, de Delta-wateren en de Waddenzee. Stichting ANEMOON heeft in samenwerking met Uitgeverij De Fontein/Tirion het initiatief genomen tot een project dat moet leiden tot een boekwerk. Dit werk kreeg als voorlopige titel: Ecologische atlas van de mariene schelpdieren van Nederland.

In deze ecologische atlas staan levende weekdieren (slakken, tweekleppigen, inktvissen, etc.) en hun leefgebied centraal. In de Nederlandse wateren komen meer dan 250 soorten mollusken voor. Over elke soort willen we in de atlas informatie geven over uiterlijk en ecologie (leefwijze, voedsel, voortplanting, biotoop). Op kaarten wordt informatie gegeven over de verspreiding van voor en vanaf 1985, zodat ook veranderingen zichtbaar worden. In grafieken worden trends en seizoenspatronen in het voorkomen weergegeven. Daarnaast wordt aandacht besteed aan bedreiging en bescherming van mollusken.

Wij hopen dat het boek is een aanwinst wordt voor iedereen met interesse in of betrokkenheid bij het leven in zee. Strandzoekers, sportduikers, schelpenverzamelaars, natuurliefhebbers en vrijwilligers vinden in de atlas een schat aan informatie om hun kennis te verrijken. Ook is het een waardevol naslagwerk voor onderzoekers en beleidsmakers die zich met de mariene wateren bezig houden. Ecologische aspecten gaan steeds zwaarder meewegen in het beheer van de zoute en brakke wateren en ook de bescherming van mariene Natura 2000-gebieden moet de komende jaren gestalte krijgen. Een goede ontsluiting van de basiskennis over mollusken draagt er aan bij dat deze diergroep daarbij de aandacht krijgt die zij verdient.

Op de website van ANEMOON kunt u een gratis brochure van 16 pagina's downloaden, waarin een toelichting gegeven wordt op dit project. Ook vindt u daarin een aantal voorbeeldpagina's, zodat u kunt zien hoe de atlas ongeveer gaat worden. Kijk op: www.anemoon.org/anm/ecologische_atlas.

U zult het wel begrijpen: het wordt een ambitieus project. Dit project kan alleen tot een goed einde gebracht worden met de medewerking van velen. Er is een groep van 11 enthousiaste en deskundige auteurs samengesteld en meer dan 30 fotografen (merendeel sportduikers/ onderwaterfotografen) hebben toegezegd foto's beschikbaar te willen stellen. Ook hebben meerdere instituten die over gegevens uit eigen onderzoek beschikken, toegezegd deze aan het project ter beschikking te stellen. Medewerking is al toegezegd door: Koninklijk Nederlands Instituut voor Onderzoek der Zee (NIOZ), Imares, Rijksuniversiteit Groningen, NIOO, onderzoeksbureaus Grontmij/AquaSense, GiMaRIS en Ecosub. Met andere organisaties wordt nog overlegd, dus in de toekomst zal het aantal betrokken organisaties nog uitbreiden. De eindredactie wordt gedaan door de schrijvers van dit

artikel. Jan Johan ter Poorten (Aperta, grafische vormgeving) staat borg voor de professionele opmaak van het eindproduct.

Doe mee! Gegevens, foto's en sponsors gezocht

Ook u kunt aan het project bijdragen. Dat kan op verschillende manieren:

- U kunt uw gegevens beschikbaar stellen. Heeft u in uw collectie of in uw excursieboekje gegevens over mariene weekdieren die u in Nederland 'autochtoon' (levend in hun eigen omgeving) aantroft, of beschikt u over waarnemingen van levende of zeer verse soorten die op een andere wijze in Nederland zijn gedaan? Geef die dan door aan Stichting ANEMOON, dan kunnen wij ook uw gegevens gebruiken bij het maken van verspreidingskaarten. Ook gegevens over brakwatersoorten en van land- en zoetwatersmollusken die levend in aan zee grenzende gebieden zijn waargenomen, zijn welkom.

Voor alle duidelijkheid: gegevens zijn alleen bruikbaar als er een betrouwbare soortnaam, vindplaats en jaar bij zit. De vindplaats moet iets zeggen over de plek waar het dier geleefd heeft. Dus niet "aan boord van visserschip Katwijk 15". Ook gegevens van levend aangespoelde schelpdieren zijn van belang, maar schrijft u er dan wel bij dat het aanspoelsel betreft. En de vindplaats moet in de Nederlandse wateren of langs de Nederlandse kust liggen. Het Nederlandse deel van de Noordzee (het NCP) loopt tot iets voorbij de Doggersbank. Ook de Waddenzee, het Deltagebied en de brakke binnendijkse wateren worden in het boek betrokken. Gegevens van oude of fossiele schelpen zijn voor dit project niet geschikt. Er zijn speciale formulieren voor sportduikers (MOO-project), voor strandzoekers (SMTP-project) en voor gebiedsinventarisaties (ANM-project). Voor het invoeren van grotere hoeveelheden collectie-gegevens maken wij graag afspraken op maat.

- U kunt uw foto's beschikbaar stellen. Wij zoeken foto's van levende weekdieren, gemaakt in Nederland. En van verse lege schelpen, die in Nederland gevonden zijn. Op de website die hierboven vermeld is, staat een lijst van soorten waar we nog foto's van zoeken. De mooiste of best passende foto's worden in het boek geplaatst, waarbij de naam van de fotograaf wordt vermeld. Ook zijn foto's nodig die de verschillende soorten leefgebieden (habitats) van weekdieren typeren, evenals foto's van menselijke activiteiten in die gebieden.

- U kunt het project financieel steunen. Daarvoor hebben wij de mogelijkheid een weekdiersoort van uw keuze te sponsoren. Bij atlassen voor andere soortgroepen zijn hiermee goede ervaringen opgedaan. Uw naam komt dan (als u dat wilt) als soortsponsor onderaan de pagina te staan. Het minimum-bedrag voor particulieren is 50 euro. U mag zelf uw favoriete soort uitkiezen. Per soort accepteren we één sponsor, volgens het principe "wie het eerst komt, wie het eerst maalt".

- U kunt anderen overhalen het project financieel te steunen, want ook organisaties en bedrijven kunnen één of meer soorten sponsoren, of op andere wijzen het project financieel ondersteunen. Daarbij geldt dan wel een hoger tarief. Weet u een organisatie of bedrijf (uw werkgever?) die daar voor voelt, dan horen wij het graag.

- U kunt anderen overhalen het project financieel te steunen, want ook organisaties en bedrijven kunnen één of meer soorten sponsoren, of op andere wijzen het project financieel ondersteunen. Daarbij geldt dan wel een hoger tarief. Weet u een organisatie of bedrijf (uw werkgever?) die daar voor voelt, dan horen wij het graag.

Wilt u bijdragen aan het project of heeft u nog vragen of suggesties? Neemt u dan contact op met Sylvia van Leeuwen, die het project coördineert.

Adressen auteurs:

Sylvia van Leeuwen, Van der Helstlaan 19, 3723 EV Bilthoven, tel 030 - 2210613, e-mail sylvia25@versatel.nl

Rykel de Bruyne, Dr. Schaepmanstraat 8, 1165 GP Halfweg, e-mail R.H.deBruijne@uva.nl

Adriaan Gmelig Meijling, p/a Stichting ANEMOON, Postbus 29, 2120 AA Bennebroek, e-mail anemoon@cistron.nl, website:

www.anemoon.org

